

Ministerstwo Spraw Wojskowych

Oddział II Sztabu Sekcja III Inf.

LICZ: 6659/Inf.

Raport o stosunkach wojskowych za m. czerwiec.-

map

D o

ADJUTANTURY *generalnej* NACZELNEGO WODZA

w m i e j s c u.

Przedkładam raport o stosunkach wojskowych za miesiąc czerwiec rb.

P.o. Szefa Oddziału II Sztabu:

Otrzymują:

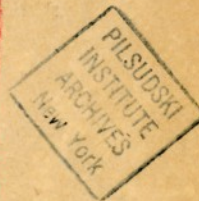
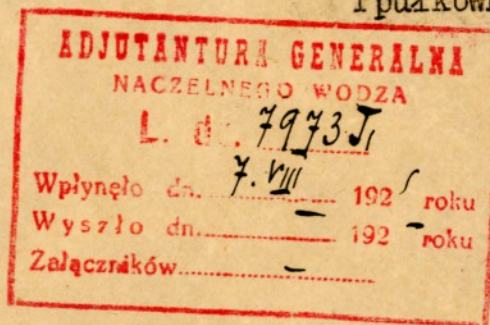
Adjutan.Naczelnego Wodza,

P.Minister Spr.Wojsk.,

P.Szef Szt.Gen.M.S.Wojsk.,

Blawiz

Ppułkownik.

502

381

7973 J

Warszawa, dn. 30/VII.1921 r.-

Warszawa, dn. 30/VII.1921 r.-

Oddz. II. Szt.

Licz: 6659/Inf.

RAPORT O STOSUNKACH WOJSKOWYCH

Za miesiąc czerwiec.

D.O.G. Łódź.-

Wyżywienie żołnierzy na ogół dostateczne, jedynie jakoś utrzymywanych prowiantów, a zwłaszcza mięsa, fasoli, jaj, marmolady i śledzi nie zawsze bywa należąca / 28 i 31 pułk S.K., 37 pp., Komp. zap. Sanit. Nr. 4, 18 p.p. /

Umundurowanie wykazuje pewne niedomagania: zwłaszcza odczuwać się daje brak spodni i obuwia / Komp. telef. Nr. 10, Komp. szt. 10 dywizji p., Komp. zap. Nr. 4, P.K.U. 28 pułku S.K., 37 p.p., 4 p.a.p., 25 p. i uk. / D-two. 27 p.uk. i 1 pułku człkógów podaje, iż braki w wyekwipowaniu i wyżywieniu zniechęcają żołnierzy do służby i są powodem wielu dezercji.

Najgorzej natomiast przedstawia się sprawa skoszarowania. Wiele oddziałów kwateruje w budynkach zniszczonych, brudnych, ciasnych i niehygienicznych. / 30 i 31 p.S.K., P.K.U. 28 p.S.K., 18 i 37 p.p., 25 p.uk., 4 d.a.c., 4 p. a.p., 10 p.k.a.p. Z/1 p. człkógów / zaznaczyć należy, iż powszechnie słyszy się skargi na słabą działalność Wydziału bud.kwater., którego zbyt duża zależność od Departamentu VIII-go hamuje pracę z wielką szkodą materialną dla państwa i krzywdą dla żołnierza.

Karność i stan moralny żołnierza niezły, ilość dezercji niewielka. W 4 p.a.p. skonstatowano wzmożoną dezercję wśród żołnierzy orkiestry pułkowej, namawianych do ucieczki przez 4 pułk strz.konn., którego Dowództwo dostarczało dezertantom gotowe dokumenty podróży. Agitacji wrogiej w oddziałach nie zauważano. Jedynie w koszarach 28 pułku S.K. znaleziono ostatnio kilka odezw bolszewickich.

Stosunki w korpusie oficerskim niezłe. Jedynie w 29 p.S.K. ustawicznie skarżą się oficerowie na nietaktowne postępowanie ppułk. Kozhutnickiego, z którym współpraca stała się prawie niemożliwą.

Poza wymienionymi niedomaganiem życia oddziałów na terenie O.G. Łódź układało się normalnie.-

D.O.G. Lublin.-

Pod względem skoszarowania braki są znaczne: cały szereg oddziałów / V Łódzki Baon etap., V Lwowski Baon etap., B. zap. 22 p.p., B.Z. 7 i 8 B.p. leg. B. zap. 44 p.p. S.K., 2 pl. żand. wojsk. Lublin, pluton telegr. Lublin, Bat. zap. 3 i 13 d.a.c. / mieści się w budynkach zniszczonych, brudnych, wymagających grun-

townego remontu, wszelkie zaś zapotrzebowania, kierowane do budownictwa wojskowego, załatwiane bywają bardzo długo lub też wcale nie są uwzględniane; dodać należy, iż wiele oddziałów nie posiada niezbędnych urządzeń sanitarnych, jak pralni, dezynfektorów itp., co ujemnie wpływa na stan zdrowotny żołnierzy.

Wyekwipowanie oddziałów również nieszczególne: głównie odczuwać się daje brak butów, mundurów i bielizny /V Łódzki, V Kielecki i V Lwowski B. etap., VI Lwowski i VI Lubelski B. etap., Baon zap. 22 i 23 p.p., B.Z. 44 i 45 p.p. S.K., B.Z. 7 i 8 p.p. leg., Okr. Szkoła Podof. Nr. 2, VII i VIII B. saper/

Zaprowiantowanie żołnierzy naogół dostateczne.

Praca oświatowa i wyszkolenie napotyka na pewne trudności z powodu przeprowadzanej reorganizacji niektórych oddziałów oraz nadmiernego przeciążenia służbą wartowniczą. W Okręgowej Szkole Podof. Nr. 2 odczuwać się daje brak placów do ćwiczeń.

Karność i stan moralny żołnierzy nieszczególny, zwłaszcza w oddziałach pełniących służbę graniczną, gdzie żołnierz zdemoralizowany i niezadowolony z sytuacji naderjawniej łatwo poddaje się agitacji obcej oraz dopuszcza się nadużyć. Ostatnio w VI Lwowskim B. etap. dwóch żołnierzy zbiegło do bolszewików i tam pełni służbę.

Pozatem żadnych poważniejszych niedomagań i uchybień na terenie O.G. Lublin nie zauważano.-

D.O.G. Kraków.-

Zakwaterowanie żołnierzy chociaż nieco poprawiło się, jednakże posiada nadal wiele braków: cały szereg oddziałów /16 p.p. e., 1 p.s.p., Szkoła Inwalidów w Krakowie, Centr. skład uzbrojenia w Krakowie, pluton żand. wojsk. w Rzeszowie/ domaga się przeprowadzenia różnych robót, których we własnym zakresie wykonać nie może. Pod względem umundurowania głównie odczuwać się daje brak butów i bielizny /20 p.p. 16 p.p., 1 p.s.p., 1 p. art. gór., Dyon. zap. 2 p. lotn. wyw., B.Z. saper. Nr. 5, kwadra 5 p. strz. Konn.,/

Stosunkowo najlepiej przedstawia się zaprowiantowanie, które poważniejszych braków nie wykazuje, jedynie w 1 p.s.p. i wojskowym zakładzie gosp. w Nowym Sączu zaobserwowano pewne niedomagania, ^{następujące} napływające podejrzenie nadużyć ze strony miejscowego personelu.

Praca oświatowa robi naogół dość duże postępy, jedynie w garnizonie Cieszyńskim rozwija się słabo.

Nastrój w oddziałach niezły, tylko wśród żołnierzy roczników 1896-1898, zatrzymanych na terenie O.G. Kraków, panuje niezadowolenie i nie-

chęć do dalszej służby w wojsku. Korpus oficerski niechęcony z powodu niedostarczającego uposażenia /Garnizon Cieszyn/ i trudności mieszkaniowych/lp.s.p.-/

Pozatem stosunki w oddziałach na terenie D.O.F. Kraków układają się pomyślnie.-

D.O.G. L w ó w.

W związku z zakwaterowaniem w ubiegłym okresie poważniejszych braków nie notowano. Jedynie 6 i 14 pułk ułanów z braku pomieszczeń kwateruje częściowo po wsiach, co utrudnia utrzymanie należytej karności i doprowadza do ciągłej ciszy z ludnością cywilną, krzywdzoną przez żołnierzy; zaznaczyć należy, iż D-two 14 p. ułan. nie reaguje na nadużycia żołnierzy.

Wyekwipowanie oddziałów wykazało dość dużo braków, ponieważ wydawane sorty mundurowe, wykonywane z lichego materiału, bardzo szybko ulegają zużyciu; głównie uskarżają się D-twa na brak mundurów i obuwia /I/39 p.p. B.Z.48 p.S.K., B.Z.52 p.S.K., 6 p.uł., baony celne Nr.11 i 12/.

Zaprowiantowanie naogół zadowolające, jedynie 14 p. ułan. uskarża się na otrzymywanie gorzkiego chleba oraz D-two I/39 p.p. uważa, że śniadania i kolacje przy intensywnych świczeniach nie wystarczają żołnierzom. Zaznaczyć również należy, iż W.U.G. w Stanisławowie otrzymał z Przemyśla transport śledzi i mięsa w stanie zupełnie zepsutym.

Praca oświatowa we wszystkich skupionych oddziałach, z wyjątkiem więc baonów celnych Nr.11 i 12, rozwija się pomyślnie, dając zupełnie dobre wyniki. Wyszkolenie żołnierzy również poprawia się, chociaż wzmocniona służba wartownicza i częste pogotowia stanowią poważną przeszkodę w regularnym prowadzeniu świczeń.

Korpus oficerski naogół wyszkolony i obowiązkowy, jedynie w baonie celnym Nr.11 daje się zauważyć pewna opieszałość w pełnieniu obowiązków, co udziela się żołnierzom i wpływa na znaczne rozluźnienie dyscypliny. Godnem uwagi jest postępowanie por. Romanowskiego, który niejednokrotnie udaje się wraz z żoną na kontrolę placówek, ostatnio zaś w Sniatynie pani Romanowska sama zatrzymała furmankę, dając żołnierzom rozkaz przeprowadzenia rewizji i aresztowania podejrzanych. Tego rodzaju postępowanie obniża powagę oficerów i sprawia, iż stosunek żołnierzy do przełożonych jest niemal lekceważący. Ludność cywilna uskarża się również na różne nadużycia, ostatnio zaś wpłynęło do Starostwa zażalenie gmin w sprawie bezprawnego i bezpłatnego rewkirowania furmanek przez powyższy baon. Nadmienić w końcu należy, iż ciężkie położenie materialne oraz utrudniona kwestja mieszka-

niowa budzi rozgoryczenie i niemal powszechne narzekanie korpusu oficerskiego.-

Pozatem żadnych poważniejszych niedomagań i uchybień na terenie O. G. Lwów nie zauważono.-

D.O.G. Poznań.-

W związku z zakwaterowaniem dały się zauważyć w minionym okresie następujące niedomagania. Oddziały 14 dywizji piechoty, przebywające w obocze świątecznych w Biedrusku, uskarżają się ~~na~~ na panujące tam przeludnienie, co znacznie utrudnia utrzymanie należytego porządku. Niedostateczne pomieszczenie posiada również 15 p.ułan., 62 p.p. oraz część oddziałów, wchodzących w skład 23 dywizji piechoty, które zmuszone są kwatrować w budynkach prywatnych i stodołach.

W związku z wyekwipowaniem odczuwać się daje brak bielizny /14 dyw. piech./, skarpetek /14 dyw. piech., 15 dyw. piech., 23 dyw. piech., 7 bryg. jazdy/, spodni /14 i 15 dyw. piech./, ankieanych mundurów /15, 17 i 23 dyw. piech., 7 bryg. jazdy/ i obuwia / 15 i 17 dyw. piech./.

Stosunkowo najlepiej przedstawia się sprawa zaprowadzania: norm żywnościowe są ściśle przestrzegane i tylko w niektórych oddziałach zdarza się żołnierska na niewystarczającą przy intensywnych ćwiczeniach rację chleba i tłuszcza. Nastrój w oddziałach dość dobry, jedynie wśród żołnierzy starszych roczników, zatrzymanych na terenie O.G. Poznań, panuje niezadowolenie i niechęć do dalszej służby wojskowej. Ujemny wpływ na żołnierzy wywierają agitatorzy niemieccy, którzy przy pomocy kłamliwych wersji usiłują podkopać zaufanie szeregowych do przełożonych i do sfer kierowniczych /61 i 62 p. piech./ . W 60 p.p. przechwycone zostały 2 listy, w których namawione jednego z żołnierzy do dezercji i ucieczki do Niemiec. Korpus oficerski naogół sumienny z obowiązków swych wywiązuje się należycie. Pewne niezadowolenie wśród oficerów wywołuje niskie uposażenie oraz bardzo utrudniona kwestja mieszkaniowa /17 dyw. piech./.

Poza wyżej wyszczególnionymi niedomaganiami życie oddziałów na terenie D.G. Poznań układało się normalnie.-

D.O.G. P o m o r z e.-

Sprawozdanie za miesiąc czerwiec wykazało następujące niedomagania:

W baonie celnym Nr. 20 i 21 odczuwać się daje brak umundurowania, zwłaszcza butów i bielizny.

Zakwaterowanie żołnierzy w garnizonie tczewskim następuje z wielką trudnością ze względu na brak koszar. W Chojnicach braki w zakwaterowaniu zdo-

żano częściowo usunąć. Pod względem wyżywienia poważniejszych braków nie notowano, jedynie w niektórych oddziałach /baon celny Nr. 20 i 21, 3 p.p. syb/ słyszeć się dają skargi żołnierzy, iż obecne normy żywnościowe przy intensywnej pracy nie wystarczają.

Praca oświatowa w oddziałach, pełniących służbę graniczną, rozwija się słabo, zaznaczyć zaś należy, iż w niektórych oddziałach jak naprz. baonie celnym Nr. 20 dośiada spotyka się żołnierzy, którzy nie rozumieją po polsku.

Wśród podoficerów garnizonu twzewskiego zanotowano ostatnio często powtarzające się wypadki pijaństwa i nieodpowiedniego zachowania się na ulicach miasta.

Korpus oficerski 1 p.p. syber. zdradza małe zainteresowanie się służbą wojskową, do podwładnych zaś odnosi się chłodno i wyłącznie służbowo; zaznaczyć również należy, iż w ostatnich miesiącach około 40% oficerów tego pułku zachorowało na choroby weneryczne.

Pozatem stosunki w oddziałach, stacjonowanych na terenie O.G. Pomorze układały się pomyślnie.-

..... D.O.G. Białystok, Kielce i Warszawa raportu nie nadesłały.

